

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μάρτιος 2011

ΤΟ ΥΦΟΣ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ. Η ηλικία οπωσδήποτε. Όσο για το παρουσιαστικό, ήταν δύσκολο να είναι κανείς σίγουρος. Ο γερο-Σιμόν σήκωσε το τηλέφωνο και, με όλες τις απαραίτητες επιφυλάξεις για να μη δημιουργήσει υπερβολικές προσδοκίες, ανακοίνωσε: «Ίσως έχω ένα στοιχείο».

Στην άλλη άκρη της γραμμής, η φωνή της ηλικιωμένης κυρίας δεν ήταν πιο δυνατή από ανάσα.

«Η Καμίλ;»

«Χωρίς βεβαιότητα, κυρία».

Προτού κλείσει, ο Σιμόν υπέδειξε στη συνομιλήτριά του τη διεύθυνση και την ώρα της συνάντησης, στο νεκροτομείο του ΙΔΙ* του Παρισιού.

Την είχαν βρει μισόγυμνη, νεκρή και χωρίς ταυτότητα, σε μια κατάληψη στην περιοχή Λιλά, στο Σεν-Σαν-Ντενί. Θα πρέπει να ήταν είκοσι ετών. Το πολύ. Στη νεκροψία, η δόκτωρ Λέα Μαρκάντ την είχε ανοίξει από τη βάση του λαιμού μέχρι την ήβη, με ένα νυστέρι το οποίο δεν είχε πιέσει

* Ιατροδικαστικό Ινστιτούτο.

περισσότερο από άγγιγμα. Στο ανοιχτό σώμα της κοπέλας ήταν ορατά τα αποτελέσματα της κατάχρησης ναρκωτικών και αλκοόλ, καθώς και το αποτέλεσμα σεξουαλικών επαφών τόσο βίαιων, που δεν μπορούσε να φανταστεί κανείς πως ήταν συναινετικές. Ποτέ πριν στην καριέρα της ως ιατροδικαστή η Λέα Μαρκάντ δεν είχε χρησιμοποιήσει την έκφραση «ολική περιγεννητική αποσύνθεση». Πώς φτάνει κανείς ως εδώ; Σε τι βαρβαρότητες θα πρέπει να είχε υποβληθεί ώστε να μην υπάρχει κυριολεκτικά κανένα τοίχωμα μεταξύ κόλπου και πρωκτού;

Είχε κρατήσει τα βρόμικα χέρια του θύματος στα δικά της, της είχε χαϊδέψει τα μαλλιά και έπειτα άγγιξε με τα ακροδάχτυλα τα τραύματα του προσώπου της. Είχε κοιτάξει τριγύρω της, γιατί αυτά τα πράγματα δεν έπρεπε να γίνονται. Είχε βγάλει τα γάντια από λάτεξ και είχε επαναλάβει τις ίδιες κινήσεις. Είχε επιτρέψει στον εαυτό της να γίνει έρμαιο του χειρότερου από τα δεινά της δουλειάς της, της συμπάθειας.

Όταν, λοιπόν, διαβάζοντάς το εντελώς τυχαία, είχε δει λίγες μέρες αργότερα στην ημερήσια διάταξη του Ιατροδικαστικού Ινστιτούτου ότι είχε προγραμματιστεί ραντεβού για αναγνώριση από κάποιο μέλος της οικογένειας, η Λέα Μαρκάντ ήθελε να διασφαλίσει τη σωστή διεξαγωγή της διαδικασίας. Ως ιατροδικαστής, δεν είχε την παραμικρή υποχρέωση, αλλά ήθελε πολύ να το κάνει. Για τον εαυτό της. Αλλά και για *Εκείνη*.

Όταν σηκώνεται το σεντόνι, οι αντιδράσεις είναι ποι- κίλες και απρόβλεπτες. Είναι ο άηχος πόνος που διεισδύει

και στραγγίζει όλη τη δύναμη, σε σημείο που δεν μπορεί κανείς παρά να καταρρεύσει, εκτός αν το έδαφος προλάβει να ανοίξει κάτω από τα πόδια του. Είναι η εκδικητική οργή που το μόνο που ξέρει να κάνει είναι να αρνείται και ψάχνει έναν στόχο να ρίξει πάνω του όλο το κακό. Είναι ο δακρύβρεχτος και θορυβώδης πόνος, τόσο μεγάλος, που προκαλεί αγανάκτηση. Είναι η ατάραχη ηρεμία, που προμηνύει τις πιο μεγάλες καταγίδες.

Η ιατροδικαστής παρατήρησε τους τρεις επισκέπτες όταν έφτασαν. Δεν αναγνώρισε κανέναν ανάμεσά τους και συμπέρανε ότι ο κατά ενάμιση κεφάλι ψηλότερος από τους υπόλοιπους, με εμφάνιση συνταξιούχου παλαιστή, ήταν ο αστυνομικός της SDPJ.* Ο άντρας έκανε οικονομία στα λόγια του.

«Υπαστυνόμος Ματίας Ομπέν».

«Καλημέρα, υπαστυνόμε. Δόκτωρ Μαρκάντ. Ο αστυνόμος Κουστ δεν συμπαθεί πια την υπηρεσία μας ή είτε τιμωρία;»

«Είναι απλώς μια υπόθεση που θα ήθελα να κλείσω. Ο αστυνόμος μου είτε να σας δώσω χαιρετίσματα».

Θα αρκούσαν σ' αυτό. Κρίμα, προτιμούσε τον Κουστ, ήταν πιο διακριτικός, με τα κάπως θλιμμένα μπλε μάτια του. Συστήθηκε στην οικογένεια. Πρώτα στην ηλικιωμένη κυρία που καθόταν σε μια αναπηρική καρέκλα και στη συνέχεια στον νεαρό που την έσπρωχνε, ζητώντας τους να την ακολουθήσουν στο νεκροτομείο. Ο αστυνομικός ακολουθούσε κατά βήμα, σιωπηλός σαν σκιά.

* Περιφερειακή Διοίκηση Δικαστικής Αστυνομίας.

Βυθίστηκαν όλοι μαζί ως τα υπόγεια του ΙΔΙ και εκείνη άνοιξε τις πόρτες ενός μεγάλου δωματίου, ψυχρού και σιωπηλού, που έμοιαζε με θησαυροφυλάκιο, φτιαγμένο από σειρές τετράγωνων θυρών πλάτους περίπου εβδομήντα εκατοστών. Καθεμία από αυτές περιείχε μια ζωή, μια ιστορία και ένα τέλος. Ακούστηκαν λίγα κλικ και οι λάμπες νέον φώτισαν το νεκροτομείο. Επιβεβαίωσε στο αρχείο της τον αριθμό καταχώρησης και, ανάμεσα στα τετρακόσια πενήντα κρύα κουτιά που βρισκόνταν στον χώρο, άνοιξε την πόρτα που περιείχε το σώμα 11-1237. Τράβηξε έξω το τροχήλατο κρεβάτι, αποκαλύπτοντας μια ανθρώπινη μορφή κάτω από ένα λευκό σεντόνι.

Έριξε ένα βλέμμα στην οικογένεια και νόμιζε ότι διέκρινε ανησυχία στα μάτια τους. Με το χέρι πάνω στο ύφασμα, συγκράτησε την κίνησή της για μια στιγμή και τράβηξε μαλακά το σεντόνι με τρόπο ώστε να αφήσει να φανεί μόνο το διαλυμένο πρόσωπο.

Ο επιβλητικός αστυνομικός που τους συνόδευε είχε προσπαθήσει να τους προειδοποιήσει λίγο νωρίτερα. Το σώμα που θα έβλεπαν ήταν αυτό μιας τοξικομανούς που θα μπορούσε να ήταν η κόρη και αδελφή τους, αλλά που σίγουρα είχε αλλάξει, είχε γεράσει πριν από την ώρα της και είχε εξαντληθεί, ακολουθώντας έναν τρόπο ζωής στα όρια. Είχε επιλέξει οικειοθελώς να παρακάμψει τη σεξουαλική κακοποίηση, αυτές οι λεπτομέρειες δεν ήταν απαραίτητες, εφόσον δεν την είχαν αναγνωρίσει επίσημα. Ωστόσο, καμία προειδοποίηση ή προετοιμασία δεν θα μπορούσε να εμποδίσει τη ναυτία που ένιωσαν όταν το πρόσωπο αποκαλύφθηκε.

Φυλακισμένη πάνω στην αναπηρική της καρέκλα, η μητέρα στηρίχθηκε με τα χέρια της στα μπράτσα και όπως μπορούσε στα εύθραυστα πόδια της, για να καταφέρει να σηκωθεί λίγο ψηλότερα. Η φωνή της, αυταρχική αλλά αισθητά άχρωμη, διαβεβαίωσε ότι δεν επρόκειτο για την κόρη της. Ο γιος δεν έλεγε λέξη. Η μορφή ήταν τόσο προσημαμένη, ώστε υπήρχε πάντα η πιθανότητα σφάλματος. Τότε η ιατροδικαστής τράβηξε εντελώς το σεντόνι, αποκαλύπτοντας ένα πτώμα γεμάτο αιματώματα, γρατζουνιές, κακοεπουλωμένες πληγές με καφετιές κρούστες και ίχνη από το πέρασμα χιλιάδων συρίγγων μέσα σε μπλαβούς και μολυσμένους κρατήρες. Η ηλικιωμένη κυρία έσφιγγε στο χέρι της εκείνο του γιου της και, με πιο σίγουρη και παραιτημένη φωνή, επανέλαβε ότι το πρόσωπο που βρισκόταν μπροστά τους δεν ήταν η Καμίλ τους. Ο γιος, πάντα δίπλα της, είχε ανοίξει τα χείλη του χωρίς να συνεχίσει τη φράση που ετοιμαζόταν να πει και το μόνο που βγήκε από μέσα τους ήταν ένας στεναγμός.

Η δόκτωρ Λέα Μαρκάντ ήξερε ότι το φάσμα των πιθανών αντιδράσεων μπροστά σε ένα πτώμα ήταν άπειρο. Παρ' όλα αυτά, δεν μπόρεσε να συγκρατηθεί και κάλυψε γρήγορα το γυμνό σώμα που ο νεαρός άντρας κοιτούσε με κάτι απροσδιόριστα νοσηρό στο βλέμμα του. Ειδικά εφόσον διαβεβαίωνε πως δεν την είχε αναγνωρίσει.

Φεύγοντας, ο αστυνομικός έβγαλε από τον χαρτοφύλακα του μια σύντομη αναφορά, σημείωσε τη φράση «αρνητική αναγνώριση» και έπειτα την έδωσε προς υπογραφή στους δύο επισκέπτες. Κι όμως, είχε ελπίζει πως θα έδινε μια οι-

κογένεια σε αυτή την ανώνυμη. Στη συνέχεια πρότεινε να τους συνοδεύσει, κάτι που αρνήθηκαν ευγενικά.

Όσο ήταν στο ταξί που τους πήγαινε στο σπίτι τους, στο ύψωμα του Σεν Κλουντ, δεν αντάλλαξαν λόγια. Η μητέρα αρνούνταν οποιαδήποτε ενοχή. Είχε ενεργήσει για το καλό της οικογένειας, ακόμα κι αν έπρεπε να το πληρώσει με την ψυχή της, αν κάποιος θεός, κάποια μέρα, ερχόταν ποτέ να την κατηγορήσει.

Κουλουριασμένος σε μίαν άκρη, ο γιος είχε επικεντρωθεί στην αναπνοή του. Σε κάθε στροφή, φοβόταν πως θα άδειαζε πλήρως όλο το περιεχόμενο του στομαχιού του πάνω στα δερμάτινα καθίσματα του ταξί. Με την καρδιά στα χείλη, ένιωθε την ενέργειά του να τον εγκαταλείπει, ολόκληρο το σώμα του να έχει ρίγη, σαν αυτά που νιώθει κανείς πριν αρρωστήσει. Βγήκε για λίγο έξω και χρειάστηκε μια στιγμή για να θυμηθεί πού ήταν και τι έκανε εκεί.

Η Καμίλ. Κι εκείνος την είχε αναγνωρίσει. Η Καμίλ του. Η σχεδόν αδελφή του. Την είχε αναγνωρίσει και είχε σωπάσει.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

«Εδώ δεν είναι Χόλιγουντ, εδώ είναι το Σεν-Σαν-Ντενί».

Διοικητής Μ. Σ. Νταμιανί

Τετάρτη 11 Ιανουαρίου 2012

Ο ΚΟΣΤ ΑΝΟΙΞΕ ΤΟ ΕΝΑ ΜΑΤΙ. Το κινητό του συνέχιζε να δονείται πάνω στο μαξιλάρι που δεν χρησιμοποιούσε. Μισόκλεισε τα μάτια για να δει την ώρα. 4:30 το πρωί. Πριν ακόμα απαντήσει, ήξερε ήδη ότι κάποιος, κάπου, είχε δολοφονηθεί. Στη ζωή του Κوست, δεν υπήρχε άλλος λόγος για να τον ξυπνήσουν μέσα στη μέση της νύχτας.

Ήπιε έναν πικρό καφέ μομφάζοντας, ενώ ακουμπούσε στο ψυγείο του, πάνω στο οποίο ένα Post-it «να αγοράσω ζάχαρη» απειλούσε να ξεκολλήσει. Μέσα στη σιωπή της κουζίνας του, κοίταξε από το παράθυρο τα κοιμισμένα κτίρια. Το δικό του ήταν το μόνο φως στη γειτονιά, σκέφτηκε πως εκείνο το πρωινό είχε πέσει σε αυτόν ο κλήρος να φωτίσει την πόλη. Έλεγξε το όπλο του στη ζώνη του, τράβηξε ένα πουλόβερ και ένα άχαρο μαύρο παλτό και έσφιξε τα κλειδιά στο χέρι του. Το 306 της υπηρεσίας φοβόταν το κρύο και αρνούσαν να ξεκινήσει. Εκείνο το πρωί, ο Βίκτορ Κوست και αυτό δεν βρίσκονταν στο ίδιο μήκος κύματος. Περίμενε λίγο, άναψε ένα τσιγάρο, έβηξε, προσπάθησε ξανά. Έπειτα από μερικές προσπάθειες, ο κινητήρας ζεστάθηκε και οι άδαιοι δρόμοι σχημάτισαν μπροστά του ένα μονοπάτι

με κόκκινα φώτα, το οποίο διέσχισε απαλά μέχρι που μπήκε στην Εθνική Οδό 3.

Τέσσερις γκριζοί και ατελείωτοι δρόμοι βυθίζονται σαν δόρυ στην καρδιά των προαστίων. Σταδιακά, τα σπίτια γίνονται κτίρια και τα κτίρια ουρανοξύστες. Μπροστά στους καταυλισμούς των Ρομά, το βλέμμα στρέφεται από την άλλη πλευρά. Τροχόσπιτα ως εκεί όπου φτάνει το μάτι, κολλημένα μεταξύ τους κοντά στις γραμμές του RER.* Λευκά είδη στεγνώνουν πάνω στα σύρματα που κλείνουν μέσα τους αυτό το τμήμα του πληθυσμού που δεν ξέρουμε ούτε να αγαπάμε ούτε να μισούμε. Κλείνει το παράθυρο περνώντας τη διαδημοτική χωματερή και τη βρομιά που αναδύει, σε απόσταση αναπνοής από τα πρώτα σπίτια. Έτσι σεβόμαστε το 93 και τους πολίτες του: μέχρι το σημείο να τους πηδάμε κάτω από τη μύτη τους με βουνά σκουπιδιών. Να μια ιδέα που θα πρέπει να την προτείνουμε στην πρωτεύουσα, εντός των τειχών. Μόνο και μόνο για να δει κανείς την αντίδραση των Παριζιάνων. Εκτός αν οι φτωχοί και οι μετανάστες έχουν λιγότερο ανεπτυγμένη την αίσθηση της οσμής... Περνάει τους ατελείωτους χώρους στάθμευσης των κατασκευαστικών εταιρειών και χαιρετά τους ίδιους μαυροφορεμένους εργάτες που περιμένουν, ομαδόν, το φορτηγό να τους πάρει. Κάνει μια προσπάθεια να ξεκινήσει χωρίς κατάθλιψη αυτή τη νέα μέρα που αρχίζει.

* Ο προαστιακός σιδηρόδρομος. (Σ.τ.Ε.)

Παντέν. 5:15 το πρωί

ΠΑΡΑΤΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΣΤΟ ΚΑΝΑΛΙ ΟΥΡΣΚ. Σαν εγκαταλειμμένο χωριό, απλώνονταν σε χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα και κάθε χρόνο έπαιρναν την υπόσχεση ότι θα καταφίζονταν. Μια σειρά από κενά υπόστεγα, κάτω από τα οποία διεκπεραιωνόταν στη δεκαετία του 1930 η φόρτωση των εμπορικών φορηγίδων που έφεταν στο κανάλι. Από την εποχή εκείνη, το μόνο που είχε απομείνει ήταν ένα σκουριασμένο τέρας από σίδηρο, με σφραγισμένες πόρτες και σπασμένα παράθυρα.

Ένα ψιλόβροχο έκανε το μέρος να δείχνει αφιλόξενο.

Ο Κουστ σήκωσε την κίτρινη κορδέλα που έγραφε «Αστυνομία» από την περίμετρο ασφαλείας, που προοριζόταν να κρατήσει μακριά τους ανύπαρκτους, τέτοια ώρα, περαστικούς. Έβγαλε την ταυτότητά του και την έδειξε στους αστυνομικούς με στολή. Ο Ρονάν, ο μοτοσικλετιστής της ομάδας του, έσβησε το τσιγάρο του και τον χαιρέτησε δίνοντάς του ένα Maglite. Μούγκρισε ένα «Γεια» σε απάντηση και έριξε την ακτίνα του φωτός πάνω στη σκουριασμένη σιδερένια πόρτα που τον χώριζε από τη σκηνή του εγκλήματος.

Την έσπρωξαν αρκετές φορές, μέχρι που υποχώρησε με ένα μακρόσυρτο τρξίμο. Ο Κουσ προχώρησε πρώτος και ο συνεργάτης του τον ακολούθησε. Χρησιμοποίησε μια σκάλα, αρκετά απότομη για να του υπενθυμίσει ότι σαραντάριζε πια, και βρέθηκε σε ένα δωμάτιο που το σκοτάδι άγγιζε το άπειρο. Εστίασε τον φακό του, ο οποίος αποκάλυψε μόνο άφθονη αιωρούμενη σκόνη. Ένας αστυνομικός βγήκε από το πουθενά.

«Είστε από τη δικαστική αστυνομία;»

«Αστυνόμος Κουσ. Τι έχουμε εδώ;»

Ενώ του έδειχνε τον δρόμο, ο αστυνομικός άρχισε: «Εδώ υπάρχει φύλακας, ε, και ο σκύλος του φύλακα άρχισε να ουρλιάζει. Και σήκωσε κι αυτός τον κώλο του και πήγε να δει».

Όπως προχωρούσε, βγήκε από την πορεία του.

«Προσοχή! Εκεί υπάρχει τρύπα. Λοιπόν, έτσι, ήρθε να δει και βρήκε αυτόν, εκεί κάτω, νεκρό...»

Ο Ρονάν αναγνώρισε, με ψιθυριστή φωνή, ότι αυτή ήταν μια πολύ καλή περιήληψη, πολύ ενημερωτική. Ο αστυνομικός το πήρε στραβά και έφυγε από τον χώρο. Ο Κουσ και ο συνεργάτης του έμειναν μόνοι, αντιμέτωποι με έναν μαύρο γίγαντα. Ήταν καθισμένος στο έδαφος, σαν να είχε καταρρεύσει πάνω στο ίδιο του το κορμί, με τα χέρια κατά μήκος ενός σώματος που θα πρέπει να πλησίαζε τα δύο μέτρα και το κεφάλι κατεβασμένο. Στο κατάλευκο πουλόβερ του, στο κέντρο του στήθους, τρεις ορθάνοιχτες τρύπες, γεμάτες σκούρο αίμα.

Οι δύο αστυνομικοί έμειναν σιωπηλοί για μια στιγμή

μπροστά στο πτώμα, με το περίεργο συναίσθημα ότι ήταν πιο ζωντανοί απ' ό,τι συνήθως.

«Ρονάν, ασχολείσαι με τον αστυνομικό που μου τον εκνεύρισες, κάνεις ό,τι καλύτερο μπορείς για να μας δώσει μια λίγο πιο λεπτομερή αναφορά και λες στον ασύρματο να έρθει η Σήμανση και ένας γιατρός. Να τους ζητήσεις και φακούς για τα πόδια. Δυνατούς».